Sondaj EY România: Companiile românești intensifică accesarea fondurilor europene și investițiile în tehnologii verzi

Un nou sondaj EY pune în evidență tendințele și provocările întâmpinate de companiile românești în accesarea schemelor de ajutor de stat și a fondurilor europene. Studiul, care a inclus respondenți din multiple sectoare, oferă o imagine de ansamblu asupra gradului de informare și accesare a acestor fonduri, precum și asupra planurilor de investiții viitoare.

Conform sondajului, puțin peste jumătate dintre companiile chestionate (51%) au accesat aceste mecanisme financiare. Accesarea acestor mecanisme stimulează competitivitatea atât pe plan local, cât și internațional.

Sebastian Popescu, Partener, coordonator al liniei de servicii Consultanță în domeniul granturilor și stimulentelor, EY România: *„Schemele de ajutor de stat și fondurile europene sunt esențiale pentru sprijinirea companiilor românești în fața provocărilor economice actuale. Aceste mecanisme financiare oferă stabilitate, stimulează inovarea și dezvoltarea durabilă, și contribuie la creșterea competitivității pe piața locală și internațională. Investițiile în digitalizare și tehnologii verzi sunt fundamentale pentru asigurarea unei economii sustenabile și reziliente. Este încurajator să vedem că multe companii au planuri de investiții în aceste domenii, ceea ce va contribui la tranziția către o economie mai verde și mai digitalizată. Companiile au ocazia să valorifice aceste oportunități de finanțare nerambursabilă pentru a-și atinge întregul potențial*

și pentru a contribui la obiectivele economice și sociale mai largi”.

Dimensiunea companiei influențează semnificativ accesul la aceste tipuri de mecanisme, 60% dintre companiile care au accesat anterior scheme de ajutor de stat și fonduri europene raportând venituri anuale de peste 10 milioane de euro și doar 13% raportând venituri sub 1 million de euro. Companiile din industria manufacturieră se dovedesc a fi cele mai active în accesarea acestor fonduri. Al doilea cel mai activ sector este sectorul energetic, cu 63% dintre respondenții chestionarului din acest sector menționând că au mai accesat scheme de ajutor de stat și fonduri europene.

Tipul de scheme de ajutor

Companiile din România preferă să folosească fondurile europene ca sursă externă de finanțare. 61% dintre companiile participante la studiul EY au accesat fie fonduri europene acordate prin autoritățile naționale (54%), fie direct de la Comisia Europeană (7%) și doar 39% au accesat fonduri naționale.

Companiile mai mici accesează fonduri europene acordate prin autoritățile naționale într-o proporție mult mai mare, comparativ cu companiile mai mari. Dintre companiile participante la chestionar cu un venit anual de sub 1 milion de euro, 67% au accesat fonduri europene prin statul român și doar 33% au accesat fonduri naționale.

La polul opus, dintre companiile cu venituri de peste 10 milioane de euro, au accesat fonduri naționale 40% dintre companii, 54% au accesat fonduri europene primite prin statul român și doar 6% au accesat fonduri europene acordate direct de Comisia Europeană.

Nivelul de informare privind schemele de ajutor

În România, statul a creat multiple scheme de ajutor pentru a

sprijini mediul de afaceri să crească nivelul de investiții. Sondajul EY România a analizat cinci scheme de ajutor:

1. Schema de ajutor de stat pentru investiții majore în economie (Ministerul Finanțelor)
2. Schema de ajutor de stat pentru industria manufacturieră (Ministerul Economiei)
3. Schema de ajutor de stat pentru producția de materiale de construcții – Constructplus
4. Schema de ajutor de stat pentru industria alimentară – Investalim
5. Subvenții pentru instalațiile de reciclare a deșeurilor

Un procent de 28% dintre companiile chestionate nu au auzit de aceste mecanisme financiare. Cea mai cunoscută schemă de ajutor a fost Schema de ajutor de stat pentru investiții majore în economie, acordată de Ministerul Finanțelor, recunoscută de 30% dintre companiile chestionate. Restul schemelor au înregistrat un nivel de cunoaștere sub 20% fiecare, ceea ce indică faptul că multe companii din România nu sunt informate despre aceste mecanisme economice disponibile care le-ar putea sprijini dezvoltarea.

Investiții în viitor

În contextul transformărilor economice și tehnologice rapide, investițiile în domenii precum supercalculatoarele, inteligența artificială, securitatea cibernetică și competențele digitale devin esențiale pentru asigurarea utilizării pe scară largă a tehnologiilor digitale. De asemenea, inovarea și investițiile verzi sunt cruciale pentru dezvoltarea unor tehnologii inovatoare cu emisii scăzute de carbon, decarbonizarea industriei și sporirea competitivității. Proiectele de energie regenerabilă, captarea și utilizarea carbonului și mobilitatea net-zero joacă un rol vital în tranziția către o economie sustenabilă și rezilientă.

Astfel, în România există două direcții majore de investiții:

1) ***Digitalizare***: proiecte în domenii, precum supercalculatoare, inteligența artificială, securitatea cibernetică, competențe digitale și asigurarea utilizării pe scară largă a tehnologiilor digitale

2) ***Inovare și investiții verzi***: proiecte pentru tehnologii inovatoare cu emisii scăzute de carbon, proiecte de decarbonizare a industriei și sporire a competitivității, proiecte de energie regenerabilă, captarea și utilizarea carbonului și mobilitatea net-zero.

Doar 9% dintre companiile participante la studiul EY au menționat că nu au planuri de investiții în digitalizare sau inovare și investiții verzi.

Industria manufacturieră este cea mai activă, reprezentând 29% dintre companiile care au menționat că au planuri de investiții în digitalizare sau inovare și investiții verzi. 61% menționează că au planuri de investiții în inovare și investiții verzi, industria manufacturieră fiind vizată de standardele ecologice impuse la nivelul Uniunii Europene. Totodată această industrie trebuie să țină pasul cu inovările în robotică și automatizare.

Sectorul serviciilor financiare se situează pe locul al doilea ca număr de companii ce raportează planuri de investiții în digitalizare. Un procent semnificativ de 75% raportează intenții de investiții în acest domeniu, încurajate de tranziția rapidă a sistemului bancar global către digitalizare. De asemenea, conform Statista, în România valoarea totală a plăților digitale este preconizată să crească cu 24% între 2024 – 2029. Această evoluție încurajează companiile din sectorul serviciilor financiare să investească în digitalizare.

Companiile cu venituri mai mici sunt mult mai interesate de investiții în digitalizare decât companiile cu venituri anuale

mai mari. Dintre toate companiile cu venituri de sub 1 million de euro, 67% au planuri de investiții în digitalizare, în timp ce dintre companiile cu venituri anuale de peste 10 milioane de euro doar 44% au planuri de investiții în digitalizare, majoritatea (53%) menționând că au planuri de investiții în inovare și investiții verzi, iar 4% nu au astfel de planuri de investiții.